

1

Een plens buiswater spat over me heen. Ik ben meteen half doorweekt en huiver van schrik en van de kou van het zee-water. Ik haat deze reis! Ik wil niet. Opnieuw schuift de boeg van het schip omhoog de schuimkoppen in, om enkele tellen later aan de andere kant van de golf in het water te klappen.

Een hand op mijn schouder laat me omkijken.

‘Althilt, ga naar achteren,’ zegt de oude Sigeric.

Voorzichtig klauter ik over de bundels handelswaren en zeelui die ertussen schuilen tegen wind en buiswater, langs de krakende mast met het bol staande zeil, naar het achterschip. Daar wacht me het welkom van de grijnzende broers Friduric en Folkhard. Achter hen zet Hatto zich schrap aan de helmstok.

‘Nat geworden, bruidje?’ vraagt Friduric. Ze schateren het uit. Idioten! Ik ril en voel me ellendig in mijn natte kleren.

En ik ben boos. Reden genoeg om ze de rug toe te draaien.

Rechts kan ik af en toe de kustlijn zien van Frisia. Ik kan wel huilen.

‘Waarom..?’ vraag ik.

‘Omdat ik het zeg.’ Hij is kwaad, de grimas op zijn gezicht spreekt voor zich. Hij weet dat ik ‘nee’ mag zeggen, elk meisje kan een voorgestelde huwelijkskandidaat weigeren, maar er staat zo veel op het spel.

‘Vader, alsjeblieft. Ik wil niet. Laat me...’

‘Je moet. Ik heb besloten.’

'Ik ken hem niet.'

'Je leert hem wel kennen.'

Ik walg van het idee dat ik tegen mijn wil betast zal worden door een man die ik niet ken, enkel omdat hij daartoe het recht heeft. Waarom ben ik niet geboren als zoon? Waarom moest ik zo nodig geboren worden als dochter van een edeling?

'Meginhild, praat jij met haar,' zegt mijn vader en staat op. Met grote stappen beent hij naar de zijdeur van de hoeve. Mijn moeder kijkt me aan met haar vochtige ogen.

'Althilt, liefde, het is niet zo erg als het lijkt.'

'Het is niet eerlijk,' werp ik tegen. 'Ik word uitgehuwelijkt aan een man die ik niet ken, puur voor de zakelijke belangen van de familie.' De tranen springen in mijn ogen en ik snotter van ellende.

'Je vader heeft gelijk. Het went,' zegt mijn moeder.

'Kijk naar mij. Ik heb niet geklaagd en niets te klagen.'
Binnenin me borrelt afkeer die een uitweg zoekt.

'Ik kots van het idee dat ik de kinderen van een wildvreemde moet baren,' schreeuw ik haar toe. 'Dat ik ver weg moet reizen, helemaal naar Hedeby, om daar genomen te worden door een wildvreemde, om later zijn kinderen te zogen.'

Ondanks mijn wanhoop zie ik medeleven in de droevige ogen van mijn moeder. En ik weet dat ze zichzelf en mij belazert. Het zal niet wennen. En als ik 'nee' zeg, zal mijn familie daar de gevolgen van ondervinden.

Ik heb me, diep weggedoken in mijn vetwollen mantel, verstoppt tussen de muf ruikende balen bagage en handelswaren. Net als de mannen. Opeens hoor ik Friduric een paar bevelen roepen. De zeelui komen overeind en beginnen te sjorren aan de touwen waarmee het zeil vastzit. Het schip begint

anders op de golven te bewegen, alsof we dwars op de rol-
lers liggen. Voorzichtig kijk ik over het dolboord. Folkhard
leunt, samen met Hatto, met een van inspanning vertrokken
gezicht op de helmstok en ik zie dat de kustlijn nu niet meer
naast ons ligt, maar vrijwel recht voor ons. Wat gaan we
doen? Friduric ziet mijn verwonderde blik.

‘De zee wordt ruig. We gaan daar naartoe voor de nacht,’
zegt hij grijnzend en wijst met zijn kin naar een doorvaart
tussen de eilanden. Ik zie geen hoeves en ook geen rook-
pluimen achter de zandduinen. En de middag is nog maar
half om. Opnieuw kijk ik naar Friduric. Hij haalt zijn schou-
ders op, knipoogt naar Folkhard en zegt: ‘Njord, de god van
de zee, is niet in zijn beste humeur. Ik denk dat je een keer te
vaak overboord hebt gepiest.’ Hij buldert van het lachen,
samen met zijn gestoorde broer.

Verdomme, verdomme, waarom ik? En waarom met deze
walgelijke idioten?

De branding stuwt ons tussen de eilanden door naar het on-
diepe wad. Even later schuift de kiel van het schip vast in het
zanderige slik. Een paar mannen springen van boord en leg-
gen een zandanker vast.

Nog voor de schemering valt is een bivak ingericht in de
beschutting van een duinkom. Uddo, de kale slaaf van mijn
oom Sigeric, roert in de aarden kookpot naast het vuur. Hij is
aardig en wellicht de enige hier die begrijpt wat door me
heen gaat. Maar geen van de mannen zal toelaten dat hij
vrijelijk met me praat over zijn of mijn lot. Alleen mijn oom
en begeleider, de oude Sigeric, is er om mee te praten, maar
hem heb ik niets te vertellen. Hij is niet eens een echte oom,
hij is raadsman van mijn vader.

De mannen rond het vuur hebben hun aksen en scramasaxen
bij de hand en beurtelings loopt een van hen wacht bij het
schip. Als Sigeric zijn wacht bij het schip op zich neemt,
gaat Friduric naast me zitten.

‘Wel bruidje,’ zegt hij grijnzend, ‘geniet je nog een beetje van de reis?’

Een griezelschrik, dat is hij. Ongemakkelijk schuif ik een stukje op, hij gaat eveneens verzitten. Zijn broer grijnst en kijkt toe. Pestkoppen. Toen ik klein was juttten zij steeds weer de andere kinderen tegen me op. Toen ze oud genoeg waren om naar zee te gaan had ik een paar jaar rust. Nu zijn het uitgerekend zij, die me naar Hedeby moeten brengen.

‘Tja, straks ben je getrouwd en is het uit met de pret.’ Hij streelt mijn been. ‘Nu kan je nog plezier hebben.’ De mannen rond het vuur grinniken.

Vol afschuw duw ik zijn graaiende hand van me af en trek mijn benen op.

‘Laat dat,’ snauw ik hem toe. ‘Blijf van me af!’

Folkhard staat op en komt aan de andere kant van me zitten. Hij zegt nooit veel, zijn blikken spreken. Opnieuw tast Friduric langs mijn been.

‘Ga weg, jij vieze, rotte vis!’ Opnieuw duw ik zijn hand weg en probeer op te staan, ze drukken me neer en dan begint ook Folkhard me te betasten. Ik probeer hun handen tegen te houden. Ingeklemd tussen de broers zie ik de andere mannen schaapachtig lachen. Ik zie Uddo weglopen. Niemand zal me helpen. Beide mannen graaien nu over mijn lijf en naar mijn borsten. Ik weet wat gaat komen, de angst giert door mijn lijf en ik verzet me wanhopig.

‘Nee, laat dat...!’ Ik vecht om me uit hun gegraai te ontworstelen, maar ik heb slechts twee handen en ben niet half zo sterk als zij.

‘Kom, wijfie,’ hijgt Friduric me hitsig toe. ‘Ik ken je aanstaande. Met hem zal je geen plezier beleven. Dit is je laatste kans.’ Hij grijpt mijn lange vlecht en trekt mijn hoofd naar achteren. Zijn natte tong likt over mijn wang en voorhoofd en hij grijnst zijn broer geamuseerd toe.

‘Zoet-zout. Dat proeft naar meer,’ zegt hij. Zijn hand grijpt

onder mijn jurk in mijn kruis en ik gil. Ik gil zo hard als mijn longen de lucht naar buiten persen en worstel uit alle macht om aan zijn vingers te ontkomen. De eeltige hand van Folkhard smooit mijn gil en ik bijt toe, zo hard ik kan. Hij schreeuwt het uit en geeft me een harde vuistslag tegen mijn hoofd. Het duizelt me van de klap.

‘Jij klein, vals krenge!’ sist hij me toe. Hij grijpt mijn keel en drukt me ruw tegen de grond, handen trekken mijn jurk en onderjurk omhoog en drukken mijn benen uit elkaar. Mijn hele lijf schreeuwt en krijst in verzet. Plotseling, als uit het niets, grijpt een hand Fridurics lange haren, trekt zijn hoofd achterover en zie ik Sigeric een sax tegen zijn keel zetten.

‘Dacht jij nu werkelijk dat je ongestraft de dochter van Aldgrim kunt onteren?’ vraagt Sigeric. ‘Heb je werkelijk geen greintje respect voor je heer, of voor zijn dochter?’

Friduric heft zijn handen in een gebaar van overgave.

‘Was maar een geintje,’ zegt hij moeizaam. In het flakkerende licht van het vuur zie ik een paar druppels bloed, onder de snede van de sax vandaan, langs zijn keel naar beneden druipen.

‘O ja? Was het maar een geintje?’ sneert Sigeric. ‘Ik kende jullie vader Fridehard, hij was een vriend. Als hij zijn zonen zou zien, zoals ik nu, dan...’

‘Maak je niet zo druk, ouwe,’ zegt Folkhard.

‘Ik maak me niet druk,’ zegt Sigeric. ‘Daar ben ik te oud voor. Maar jullie hebben vanaf nu alle reden om je druk te maken.’

Ontdaan krabbel ik overeind, fatsoeneer mijn kleren en wis het gore kwijl van mijn gezicht.

‘Smerige klootzakken,’ zeg ik. ‘Laffe honden.’ Opeens hebben mijn angst en woede een uitlaatklep nodig en ik trap Friduric in zijn kruis. Spuug Folkhard in zijn gezicht. Zijn hand bloedt; zijn verdiende loon, ik hoop dat het flink gaat zweren. Dan zie ik de mannen bij het vuur.

‘En jullie! Jullie rotte vissen,’ roep ik ze toe, terwijl ik mijn vuist naar ze hef. ‘Jullie zijn net zo schuldig als zij!’

Voor ze mijn tranen zien, draai ik me om en ren de donkere duinen in. Een eind verderop verstop ik me tussen een paar doornige struiken. Ik ben alleen met mijn schaamte en de geluiden van de wind, de branding en mijn schokkerige gesnik.

‘Dochter,’ zegt hij met volle mond, ‘ik heb besloten dat je gaat trouwen met Wulfheard de Grauwe in Hedeby.’

Ik val van schrik bijna van mijn kruk en mors een deel van mijn eten op de lemen vloer. Drag de hond is onmiddellijk tussen mijn voeten de grond aan het schoonlikken. Zonder aankondiging, zomaar, geheel terloops, beschikt mijn vader over mijn lot. Hij kijkt me aan en vervolgt: ‘Die door zeewater aangetaste pelzen, die ik voor hem zou verhandelen, hebben niet de helft opgebracht van wat ze hadden moeten opbrengen. Ik stond al in de schuld. Nu helemaal.’ Hij neemt een hap van de stoofpot met lamsvlees en zegt opnieuw met volle mond: ‘Jij gaat die schuld inlossen.’

Ik weet niet hoe lang ik in de duinen treur en mijn schaamte, angst en woede probeer te verwerken. Als ik terugkeer in het bivak liggen de mannen te slapen. Behalve Sigeric. Hij kijkt me ontstemd aan vanonder zijn borstelige wenkbrauwen en zegt: ‘Daag de mannen niet uit.’

Zonder een woord te zeggen rol ik me op in mijn dikke mantel op mijn schapenvacht en probeer te slapen.

De volgende dag zit ik zo ver mogelijk bij Friduric en Folkhard vandaan, diep weggedoken in mijn mantel tussen de lading. Sigeric slaapt, zijn aks binnen handbereik. Ik vermoed dat hij de hele nacht wakker gebleven is. De vraag is

alleen of dat voor zijn eigen hachje was, of voor dat van mij. Vast staat dat de stemming een stuk minder vrolijk is. Friduric en Folkhard zitten nors op de achtersteven; af en toe zie ik hun boze blikken. De andere mannen zijn stil. Er wordt nauwelijks gepraat en al helemaal niet gezongen. De zee is nog steeds ruw, toch schijnt niemand zich daar zorgen om te maken. De stevige zuidwesten wind stuwt ons in hoog tempo naar Elisenhof aan de monding van de Eider. Voor het eerst sinds deze ellendige reis begon, wil ik graag naar de eindbestemming: weg van dit schip, weg van die smerige rotzakken. Het kan me niet meer schelen wie in Hedeby op me wacht.

‘Ach zusje,’ zegt Hildegard. ‘We worden allemaal uitgehuwelijkt. Grimhild is al weg en ik ben ook besproken.’

‘Ja,’ zeg ik. ‘Jij met Igolt, die je al jaren kent. Je wilt zelfs graag met hem trouwen. En Grimhild woont drie terpen verderop.’

‘Ja? En...?’

‘Ik moet trouwen met een wildvreemde, ver weg van hier. Met ene Wulfheard de Grauwe, een ouwe vent...’

Ze kijkt me met gefronste wenkbrauwen aan. Dan slaat ze haar armen om me heen en drukt me tegen zich aan.

‘Het is je pech dat je de enige van ons bent die nog niet besproken was.’ Ze kust me liefdevol op mijn wang.

‘Lief klein zusje. Ik begrijp je... Ik ben zeventien en zal binnenkort trouwen. En jij? Jij bent nog maar vijftien. En dan... Dan... Ja, ik heb met je te doen.’

‘Ik wil niet, Hildegard,’ zeg ik benepen.

Ze drukt me nog steviger tegen zich aan.

Elisenhof, aan de monding van de Eider, is veilig. Sigeric brengt me naar de hoeve van een familielid. Sigirda, de

vrouw des huizes, begroet me als een gerespecteerde gast.

‘Dus jij bent de bruid van Wulfheard de Grauwe?’ zegt ze.

Ik knik.

‘Wie heeft dat bedacht?’ vraagt ze en kijkt mij en Sigeric beurtelings aan.

‘Ken je hem?’ vraag ik.

‘Wie kent hem niet.’

‘Hoe is hij?’

Ze kijkt me enige tijd aan voor ze zegt: ‘Je weet niets van hem, hè?’

‘Nee.’

‘Hij is oud...’ zegt ze met een zuinig gezicht. ‘En... En rijk... Misschien wel de rijkste man van Hedeby.’

‘Maar hoe is hij? Hoe ziet hij eruit?’

‘Genoeg!’ onderbreekt Sigeric het gesprek. ‘Daar kom je vroeg genoeg achter. Over drie dagen ga je hem zien.’ En tegen Sigirda: ‘Laat dat kind, je brengt haar hoofd op hol. Ze is al dwaas genoeg.’

‘Wel verdorie,’ zegt Sigirda verontwaardigd. ‘Heeft niemand dat meisje ook maar iets verteld over haar aanstaande?’

Ik schud mijn hoofd en kijk haar smekend aan.

‘Ook je vader Aldgrim niet, of je moeder?’

‘Nee,’ zeg ik. ‘Niemand.’

‘Laat het. Het is beter zo,’ zegt Sigeric.

Met een verontwaardigde blik wendt ze zich tot mijn oom.

‘Wat is dat toch met jullie mannen! Zijn jullie niet goed wijs? Jullie eisen dat ze haar leven gaat delen met een vreemde man en vinden het onnodig om haar voor te bereiden. Wat zijn jullie mannen een stelletje volslagen idioten. Bah!’

Verbaasd hoor ik Sigirda tegen Sigeric tekeer gaan.

‘Bij Wodan, zwijg!’ zegt Sigeric ruw. ‘Laat het rusten, vrouw en sla niet zo’n toon aan. Je verstoort het evenwicht.’

‘Wat evenwicht? Luister, jij oud stuk onbenul,’ snauwt ze hem toe, ‘je staat in mijn huis. Hier zeg ik wat ik wil zeggen. En nu mijn man op reis is kan jij hier niet blijven. Zij wel. Dus ga!’

Sigirda neemt me resoluut bij de arm en brengt me naar het vuur. Ze draait zich nog eens om en ziet Sigeric besluiteloos staan kijken.

‘Rot op,’ zegt ze. ‘Morgen staat ze klaar.’

En zo krijg ik te horen dat mijn toekomstige man niet alleen oud is en rijk. Maar ook lelijk. Hij mist een hand en een oog, heeft vele littekens van de gevechten die hij meemaakte en iedereen is bang voor hem. Hij is een meedogenloze handelaar en geldschieder.

Ik heb een moeizame nacht. Ik kan niet huilen, ik kan niet slapen. Alle gedachten vertroebelen door het schrikbeeld dat is geschetst. En toch ben ik Sigirda oneindig dankbaar dat ze me dit heeft verteld.

Het water van de Eider is zo mild en vriendelijk, vergeleken met de woeste zee. Toch kan het me niet bekoren. De zeelui roeien op het ritme van vunzige liederen, het lijkt alsof er niets is gebeurd. Friduric staat op de boeg en speurt naar ondiepten. Af en toe roept hij aanwijzingen naar achteren. Langzaam volgen we de meanderende rivier onder een grijze lucht, langs eindeloze kragen van wilgen en elzen. Bij een splitsing in de rivier nemen we de aftakking naar links, over de smallere Treene naar Hollingstedt, waar we morgenavond zullen aankomen. Vanaf Hollingstedt zal men de lading overmorgen over land verder transporteren. Met ossenkarren, is me verteld. Dezelfde dag, ergens vroeg in de middag, komen we dan aan in Hedeby. Een rilling loopt langs mijn rug. Ik wenste dat ik de draden van het lot dat de Nornen voor me hebben gesponnen kon ontwarren, maar ik weet dat niets de plannen van de schikgodinnen kan veranderen.